arhiva lui sherlock holmes

A. CONAN DOYLE

biciclista singuratică

*

cazul de la abbey grange

3

COLECŢIA
“ARHIVA LUI SHERLOCK HOLMES”

ARTHUR CONAN DOYLE

BICICLISTA SINGURATICĂ

CAZUL DE LA ABBEY GRANGE

În româneşte de
ANDREI BANTAŞ şi
NICOLO DELLA-PIPA

BICICLISTA SINGURATICĂ

Dacă mă uit în carnetul meu de însemnări pe anul 1895, constat că într-o sâmbătă, 23 aprilie, am auzit noi prima dată de d-ra Violet Smith. Îmi aduc aminte că vizita ei i-a picat foarte prost lui Holmes pentru că în momentul acela era cufundat adânc într-o problemă extrem de complicată şi chinuitoare cu privire la persecuţiile la care fusese supus John Vincent Harden, binecunoscutul fabricant de ţigări, dealtfel milionar. Prietenul meu, care ţinea la precizia şi concentrarea gândirii mai mult decât la orice altceva, nu putea suferi lucrurile care îi distrăgeau atenţia de la problema în studiu. Şi totuşi, fără o asprime străină firii lui, era imposibil să refuze să dea ascultare povestirii tinerei frumoase, înalte, graţioase, cu un aer de regină care ni s-a înfăţişat în Baker Street târziu în cursul serii şi l-a implorat să-i acorde ajutor şi sfaturi. Era inutil să mai insiste el că este prins de dimineaţa până seara, căci tânăra venise cu hotărârea de a-şi spune povestea şi era evident că doar cu forţa ai fi putut s-o scoţi din cameră înainte de a fi făcut ce-şi propusese. Cu un aer resemnat şi cu un zâmbet puţin obosit, Holmes o rugă pe frumoasa intrusă să se aşeze şi să ne informeze ce anume o tulbură.

— Sper cel puţin că nu poate fi vorba de sănătatea dumneavoastră, îi zise el când îi aruncă o privire. O biciclistă atât de pasionată trebuie să fie plină de energie.

Fata se uită şi ea surprinsă la picioarele ei şi am observat cu ocazia aceasta uşoara eroziune a părţii laterale a tălpii datorată frecării cu marginea pedalei.

— Da, domnule Holmes, într-adevăr merg mult pe bicicletă şi tocmai asta are mult de a face cu vizita mea de azi la dumneavoastră.

Prietenul meu luă mâna dezmănuşată a domnişoarei şi i-o cercetă cu atenţie atât de mare şi cu atât de puţin sentiment cu cât ar fi privit şi un om de ştiinţă un specimen din domeniul zoologiei sau mai ştiu eu care.

— Vă rog să mă iertaţi, sper că nu vă supăraţi, vă daţi seama că este treaba mea, îi spuse el când îi lăsă mâna. Era cât pe-aci să fac greşeala de a presupune că sunteţi dactilografă.

Evident însă că e vorba de muzică. Watson, observă şi tu vârfurile spatulate ale degetelor, care sunt comune ambelor profesiuni. Le vezi, nu? Dar spiritualitatea pe care o răspândeşte faţa domnişoarei - adăugă el răsucindu-i puţin obrazul către lumină -, asta nu o generează dactilografia. E limpede că domnişoara e muzicantă.

— Da, domnule Holmes, într-adevăr sunt profesoară de muzică.

— La ţară, presupun, judecând după tenul sănătos pe care-l aveţi.

— Da, domnule, în apropiere de Farnham, la marginea comitatului Surrey.

Cu deplină claritate şi linişte, tânăra ne făcu următoarea declaraţie ciudată:

— Domnule Holmes, tatăl meu a murit. Se numea James Smith şi dirija orchestra de la vechiul Teatru Imperial. Mama şi cu mine am rămas fără

nici o rudă pe lume, cu excepţia unui unchi, Ralph Smith, care a plecat acum douăzeci şi cinci de ani în Africa şi de la care n-am mai auzit de atunci nici o vorbă. Când a murit tata, am rămas foarte sărace, dar într-o bună zi ni s-a spus că în ziarul „Times" a apărut un anunţ care se interesează de noi şi de adresa noastră. Vă puteţi închipui ce emoţionate am fost căci ne-am gândit că poate ne-a lăsat cineva o avere. Ne-am dus imediat la avocatul al cărui nume era inclus în anunţul din ziar. Acolo am întâlnit doi domni — d-l Carruthers şi d-l Woodley, care veniseră în ţară dintr-o vizită în Africa de Sud. Spuneau că au fost prieteni cu unchiul meu, care a murit în sărăcie la Johannesburg, câteva luni mai înainte şi că pe patul de moarte îi rugase din suflet să caute rudele şi să afle dacă nu au nevoie de ceva. Nouă ni s-a părut ciudat că unchiul Ralph, care nu ne băgase deloc în seamă pe când era în viaţă să aibă atâta grijă de noi după ce a murit. Dar d-l Carruthers ne-a explicat că motivul constă în faptul că unchiul tocmai a aflat de moartea fratelui său şi deci se simţea răspunzător pentru soarta noastră.

— Iertaţi-mă, domnişoară, dar când s-a produs această întrevedere? Întrebă Holmes.

— În decembrie trecut, deci acum patru luni.

— Bine, vă rog continuaţi.

— Domnul Woodley mi s-a părut o persoană cum nu se poate mai odioasă. Tot timpul îmi făcea ochi dulci. Era un tânăr cu o mutră ordinară şi buhăită, cu mustaţă roşie şi cu părul lipit cu unsori grele de o parte şi de alta a frunţii. Mi s-a părut groaznic de antipatic şi eram sigură că Cyril n-ar dori câtuşi de puţin ca eu să cunosc o asemenea persoană.

— A, deci Cyril îl cheamă! Zise Holmes zâmbind.

Domnişoara se împurpură la faţă şi râse.

— Da, domnule Holmes, Cyril Morton, electrician specialist, cu care sper să mă căsătoresc până-n toamnă. Vai, Dumnezeule, dar cum de-oi fi ajuns să vorbesc despre el? Ceea ce doream să vă spun era că d-l Woodley mi s-a părut o persoană nesuferită, pe când d-l Carruthers, mult mai vârstnic, era o persoană mai agreabilă. Era înalt, oacheş la faţă, fără barbă şi mustăţi, şi foarte tăcut din fire. Avea în schimb maniere foarte politicoase şi un zâmbet agreabil. Ne-a întrebat cam care e situaţia noastră materială şi auzind că suntem foarte sărace ne-a propus să vin să-i dau lecţii de muzică unicei sale fiice în vârstă de zece ani. I-am spus că nu prea-mi place ideea de a-mi părăsi mama, la care el mi-a sugerat să mă duc s-o văd la fiecare sfârşit de săptămână. Mi-a oferit o plată splendidă şi anume o sută de lire pe an, aşa că până la urmă n-am putut să nu accept şi m-am dus la Chiltern Grange, cam la vreo şase mile de Farnham. Dl Carruthers era văduv, dar îşi angajase ca menajeră o doamnă în vârstă foarte onorabilă ca înfăţişare, d-na Dickson, ca să-i îngrijească gospodăria. Fetiţa era delicioasă şi totul promitea să meargă cum nu se poate mai bine. Dl Carruthers era un om plăcut şi o fire muzicală, aşa că am petrecut împreună seri foarte agreabile. Iar la fiecare sfârşit de săptămână mă întorceam la oraş s-o văd pe mama.

Primul nor care mi-a întunecat fericirea a fost sosirea d-lui Woodley cu mustaţa lui roşie. A venit într-o vizită de o săptămână şi mie mi s-au părut că au fost trei luni încheiate până să-l văd plecat! Era un tip îngrozitor, care teroriza pe toată lumea, dar pe mine mă supăra şi mai tare altceva. Îmi făcea curte într-un mod greţos, se lăuda mereu cu averea lui, spunea că dacă mă mărit cu el o să am cele mai frumoase diamante din Londra şi, în sfârşit, când am refuzat să mai am de a face cu el m-a apucat într-o zi în braţe — era teribil de voinic — şi a jurat că nu-mi dă drumul până ce nu-l sărut. Tocmai atunci a apărut d-l Carruthers care l-a smuls de lângă mine, drept care el s-a năpustit asupra propriei lui gazde doborându-l la pământ şi rănindu-i faţa. Asta a pus capăt vizitei, după cum vă puteţi uşor imagina. A doua zi, d-l Carruthers şi-a cerut scuze faţă de mine şi s-a jurat că nu voi mai fi expusa niciodată unui asemenea afront. De atunci nu l-am mai văzut pe d-l Woodley.

Şi acum, domnule Holmes, ajung în fine la lucrul cel mai deosebit care m-a îndemnat să vă cer astăzi sfatul. Ştiţi deci că în fiecare sâmbătă înainte de amiază plec cu bicicleta până la gara Farnham ca să prind trenul de 12,22 către Londra. Drumul de la Chiltern Grange este pustiu, în special o anumită porţiune cam de o milă, care are de o parte islazul Charlington, iar de cealaltă parte pădurea ce înconjoară conacul Charlington. Nicăieri nu găseşti o porţiune de drum mai însingurată şi rar de tot întâlneşti măcar un ţăran sau un car ori căruţă până când nu ajungi la şoseaua mare aproape de dealul Crooksbury.

Acum două săptămâni treceam pe acolo când, întorcând întâmplător capul, am zărit la vreo două sute de metri în urma mea un alt biciclist. Părea să fie un bărbat cam între două vârste, cu barba scurtă şi aproape neagră. M-am mai uitat o dată înapoi înainte de a ajunge la Farnham, dar omul dispăruse, aşa că nu m-am mai gândit la el. Închipuiţi-vă însă ce surprinsă am fost, domnule Holmes, când luni dimineaţă, întorcându-mă spre Chiltern Grange, l-am văzut pe acelaşi bărbat pe aceeaşi porţiune a drumului. Mirarea mea a sporit când incidentul s-a repetat exact ca mai înainte, sâmbăta şi apoi în lunea următoare. Totdeauna se ţinea la distanţă şi n-a avut nici un fel de atitudine agresivă, dar oricum mi s-a părut ceva foarte ciudat. I-am pomenit de asta d-lui Carruthers pe care a părut să-l intereseze ceea ce i-am spus şi mi-a răspuns că şi-a comandat un docar cu un cal, aşa că pe viitor nu voi mai trece pe drumurile acelea însingurate fără să fiu însoţită de cineva.

Docarul şi calul trebuiau să-i vină săptămâna asta, dar dintr-un motiv sau altul nu i-au fost livrate, aşa că din nou a trebuit să merg cu bicicleta până la gară. Asta s-a întâmplat azi dimineaţă. Vă închipuiţi că am fost mai atentă când am ajuns în dreptul islazului Charlington şi, într-adevăr, acolo iarăşi era bărbatul respectiv, exact ca şi în săptămânile anterioare. Totdeauna se ţinea departe de mine ca să nu-i văd chipul, dar era fără doar şi poate o persoană pe care n-o cunoşteam. Era îmbrăcat într-un costum negru cu şapcă de pânză. Singurul lucru pe care-l puteam vedea limpede din chipul lui era barba neagră. Astăzi nu m-am alarmat dar m-a

îmboldit curiozitatea aşa că m-am hotărât să aflu cine e şi ce doreşte. Am încetinit mersul dar a încetinit şi el. M-am oprit cu totul, s-a oprit şi el. Atunci i-am întins o cursă. La un moment dat drumul face un cot brusc şi am pedalat foarte repede până acolo. Pe urmă m-am oprit şi l-am aşteptat. Credeam că o să treacă repede pe acolo, depăşindu-mă înainte de a se putea opri. Dar n-a mai apărut. Atunci m-am întors şi m-am uitat după cotul drumului. Se vedea până departe preţ de vreo milă, dar el nu era nicăieri. Lucru încă şi mai extraordinar, în punctul acela nu exista vreo răscruce ca să zici că ar fi luat-o pe vreun drum lăturalnic.

Holmes chicoti şi începu să-şi frece mâinile.

— Cazul acesta pare într-adevăr să aibă câteva trăsături cu totul speciale. Cât timp a trecut între momentul când aţi făcut cotul acela şi cel în care aţi descoperit că nu e nimeni pe drum?

— Vreo două minute.

— Atunci n-ar fi fost posibil ca el să se fi retras pe drum şi pe de altă parte spuneţi că nu exista nici o încrucişare de drumuri.

— Nici una.

— Atunci cu siguranţă că a apucat-o pe vreo potecă.

— Nu s-ar fi putut să fie pe partea islazului, căci l-aş fi văzut.

— Atunci, procedând prin excludere ajungem la faptul că s-a îndreptat spre Charlington Hall, care după câte înţeleg este un conac situat pe domeniul de pe o parte a drumului. Şi altceva?

— Nimic, domnule Holmes, afară doar că am fost atât de uimită încât am simţit că nu mă pot mulţumi până când nu vorbesc cu dumneavoastră ca să-mi daţi un sfat.

Holmes şezu un răstimp în tăcere.

— Şi unde se află domnul cu care sunteţi logodită? Întrebă el în cele din urmă.

— Lucrează la Coventry, la Societatea de electricitate Midland.

— Nu s-ar fi putut ca el să vă facă vreo vizită neanunţată?

— Vai de mine, domnule Holmes! Dar ce, nu-l cunosc?

— Aţi mai avut şi alţi admiratori?

— Da, am avut mai mulţi înainte de a-l cunoaşte pe Cyril.

— Şi de atunci încoace?

— Păi, individul ăsta infect Woodley, dacă putem să zicem că e admirator.

— Şi altcineva pe nimeni?

Frumoasa noastră clientă păru puţin încurcată.

— Hai spuneţi, cine? Insistă Holmes.

— Mde, se prea poate să mi se fi părut doar, însă de multe ori am avut impresia că patronul meu, domnul Carruthers mă priveşte cu foarte mult interes. Avem destul de des ocazia să stăm împreună. Seara îl acompaniez la pian de multe ori. Niciodată nu mi-a spus nimic. E un gentleman desăvârşit. Totuşi o fată îşi cam dă seama când e ceva.

— Ha! Holmes căpătă o înfăţişare gravă. Dar din ce trăieşte?

— E foarte bogat.

— N-are trăsură şi nici cai?

— În orice caz e destul de înstărit. Însă se duce în City de două-trei ori pe săptămână. Îl interesează foarte mult acţiunile pentru aurul din Africa de Sud.

— Vă rog, domnişoară Smith, să mă anunţaţi de orice eveniment nou care se întâmplă. În momentul de faţă sunt foarte ocupat dar voi găsi timp ca să investighez puţin cazul dumneavoastră. Între timp vă rog să nu întreprindeţi nimic fără a mă încunoştiinţa. Vă spun la revedere şi sper că nu vom auzi decât veşti bune de la dumneavoastră.

— E normal ca o fată frumoasă ca ea să fie urmărită, spuse Holmes trăgând din pipa care-i însoţea întotdeauna meditaţiile, de îndată ce rămăseserăm singuri, însă ce e ciudat e că asemenea urmăriri se fac pe bicicletă şi pe drumuri de ţară. Trebuie să fie vorba de vreun iubit tainic, fără doar şi poate. Dar oricum, Watson, există câteva detalii ciudate şi sugestive în cazul acesta.

— De ce oare se iveşte acest îndrăgostit numai într-un anumit punct al drumului?

— Tocmai. Primul nostru efort trebuie să fie de a descoperi cine locuieşte la Charlington Hall şi pe urmă trebuie să vedem legătura dintre Carruthers şi Woodley, întrucât par totuşi a fi tipuri atât de diferite de oameni. Cum se face că amândoi se interesează aşa de intens de rudele lui Ralph Smith? Şi mai e încă ceva. Ce fel de gospodărie poate să fie asta care plăteşte unei guvernante un salariu de două ori mai mare decât preţul pieţei, în schimb nu ţine o trăsură cu care să se deplaseze la gară, deşi distanţa până acolo e de şase mile. Ciudat, Watson, foarte ciudat!

— Şi te vei duce acolo să vezi cum stau lucrurile?

— Nu, dragul meu, tu te vei duce. S-ar părea să fie vorba doar de cine ştie ce intrigă amoroasă măruntă şi n-aş putea să-mi întrerup de dragul ei nişte cercetări mult mai importante.

De la domnişoara în chestiune aflasem că luni se va duce la Farnham cu trenul care pleacă din gara Waterloo la ora 9,50, aşa că eu am pornit mai de dimineaţă şi am prins trenul de 9,13. În gara Farnham am aflat fără nici o dificultate cum să ajung la islazul Charlington. Nu puteai să te înşeli în privinţa decorului în care se produseseră aventurile domnişoarei, căci drumul trecea printre islaz de o parte şi un gard viu de partea cealaltă, înconjurând un parc împodobit de copaci maiestuoşi. Era o poartă principală din piatră veche acoperită acum de licheni, de o parte şi de alta câte un stâlp pe care în partea de sus erau embleme heraldice. Dar în afară de această alee principală pentru trăsuri am observat mai multe goluri în gardul viu şi poteci care duceau prin ele. Casa propriu-zisă nu se vedea din şosea, însă toate împrejurimile indicau doar declin şi scăpătare.

Islazul era smălţat din când în când cu tufe înflorite care străluceau aurii în lumina soarelui de primăvară. Îndărătul unui tufiş m-am ascuns ca să pot supraveghea atât poarta moşiei cât şi o întindere cât mai lungă a drumului de o parte şi de alta. Era absolut pustiu când m-am ascuns eu, dar acum am văzut un biciclist care venea din direcţie opusă. Era

îmbrăcat într-un costum negru şi am văzut că are barbă neagră. Când a ajuns la capătul domeniului Charlington, a sărit de pe bicicletă şi a băgat-o printr-o spărtură din gardul viu ascunzându-se astfel privirii mele.

A trecut cam vreun sfert de oră şi apoi şi-a făcut apariţia altă bicicletă. De data asta am văzut că e vorba de tânăra care venea de la gară. Când a ajuns în dreptul gardului viu al domeniului Charlington am văzut că întoarce capul într-o parte şi într-alta. O clipă mai târziu a ieşit din ascunzătoare bărbatul dinainte, a încălecat repede pe bicicletă şi a început s-o urmărească. În tot peisajul acela vast erau singurele siluete mişcătoare, fata graţioasă care şedea atât de dreaptă în şa şi bărbatul din urma ei aplecat tare de tot pe ghidon, fiecare mişcare a lui sugerând ceva furiş, hoţesc. Ea a întors capul să-l vadă şi şi-a încetinit mersul. Şi el a încetinit. Ea s-a oprit. S-a oprit şi el rămânând la mai bine de două sute de metri în urma ei. Mişcarea ei următoare a fost pe cât de neaşteptată, pe atât de curajoasă. A întors brusc bicicleta şi s-a repezit drept către el. Numai că şi el s-a dovedit la fel de iute în mişcări şi a pornit într-o goană disperată. Curând ea a revenit pe drum cu capul sus, semeţ, nemaidându-i nici un fel de atenţie urmăritorului ei tăcut. Acesta se întorsese şi el şi rămăsese încă la distanţă, până când un cot al drumului i-a ascuns pe amândoi vederii mele.

Am rămas în ascunzătoare — şi bine am făcut -, căci curând şi-a făcut din nou apariţia bărbatul pedalând încet în direcţia opusă celei din care venise. S-a oprit la porţile domeniului Charlington şi a descălecat de pe bicicletă. Câteva minute mai târziu l-am văzut trecând printre copaci. Ţinea mâinile ridicate şi părea că-şi aranjează cravata. Pe urmă a încălecat din nou pe bicicletă şi s-a îndepărtat de mine pornind pe aleea ce ducea la Charlington Hall. Am străbătut islazul şi am iscodit printre copaci. În depărtare parcă am zărit o clădire veche şi cenuşie cu nişte coşuri înalte în stilul arhitecturii Tudor, dar aleea trecea printre nişte tufişuri dese, aşa că pe bărbat nu l-am putut zări.

Totuşi mi s-a părut că am făcut ceva observaţii utile în dimineaţa aceea, aşa că m-am întors foarte bine dispus la Farnham. Agentul imobiliar de acolo nu a putut să-mi spună nimic despre conacul Charlington şi m-a sfătuit să mă adresez unei firme bine cunoscute de pe Strada Pall Mall de la Londra. M-am şi oprit acolo în drum spre casă şi reprezentantul ei m-a primit cu multă politeţe. Mi-a răspuns însă că n-am posibilitatea să stau la conac pe timpul verii, am ajuns prea târziu, tocmai a fost închiriat cu o lună mai devreme. Numele locatarului era Williamson — un domn în vârstă şi foarte onorabil. Agentul foarte politicos s-a scuzat că nu-mi poate spune mai mult, întrucât nu i se îngăduia să discute treburile clienţilor săi.

D-l Sherlock Holmes a ascultat cu atenţie lunga relatare pe care i-am putut-o prezenta în seara aceea, dar ea n-a izbutit să-i smulgă nici măcar laudele lapidare pe care sperasem să le obţin şi pe care credeam că le-aş merita. Dimpotrivă, faţa lui austeră s-a dovedit mai severă decât altădată când comenta ceea ce făcusem şi ceea ce nu izbutisem să fac:

— Ascunzătoarea ta, dragul meu Watson, a fost greşit aleasă. Trebuia să

te afli îndărătul gardului viu. Atunci ai fi putut s-o vezi de aproape pe această persoană interesantă. Dar aşa te-ai postat la o distanţă de câteva sute de metri şi nu-mi poţi spune nici măcar câte mi-a spus d-ra Smith. Ea socoate că nu-l cunoaşte pe bărbat, dar eu sunt convins că-l ştie foarte bine. Altfel de ce ar fi ţinut morţiş să nu se apropie de ea într-atât încât să fie recunoscut? Îl descrii ca pe un om care stătea aplecat pe ghidon. Vezi, şi asta era o formă de a se ascunde. De fapt, ai realizat mult, mult prea puţin. S-a întors acasă la el şi vrei să afli cine este. Şi pentru asta te adresezi agentului imobiliar din Londra!

— Dar ce-ar fi trebuit să fac? Am strigat aprinzându-mă niţel.

— Trebuia să te duci la cârciuma cea mai apropiată. Un han, o cârciumă — ăsta este centrul adevărat al bârfelor de la ţară. Ai fi aflat de acolo toate numele, începând cu stăpânul şi până la ajutoarea bucătăresei. Williamson! Asta nu-mi spune nimic. Dacă e un om în vârstă nu poate să fie în nici un caz acest biciclist foarte ager care ţâşneşte imediat în urmărirea tinerei noastre atletice. Ce-am câştigat din expediţia ta? Doar confirmarea că povestea care ne-a spus-o fata e adevărată. Bine, dar eu nu m-am îndoit nici o clipă de ea. Că există o legătură între biciclist şi moşia Charlington? Nici în privinţa asta n-am avut nici o îndoială. Acest conac este locuit de Williamson. Ei, şi cu ce am progresat în felul ăsta?

Deh, deh, domnul meu, nu te mai arăta atât de deprimat. Mare lucru nu mai putem face până sâmbăta viitoare, iar între timp poate că am să întreprind eu vreo două-trei investigaţii.

A doua zi dimineaţa, ne-a parvenit o scrisorică din partea d-rei Smith care ne relata pe scurt şi foarte exact tocmai incidentele la care fusesem martor. Însă punctul forte al scrisorii se afla în post scriptum:

> „Sunt sigură că-mi veţi respecta încrederea acordată, domnule Holmes, când vă voi spune că prezenţa mea aici a devenit cam dificilă datorită faptului că stăpânul mi-a făcut propuneri de căsătorie. Sunt convinsă că sentimentele lui sunt profunde şi întru totul onorabile. Pe de altă parte eu bineînţeles că mi-am făgăduit altcuiva inima. Mi-a primit refuzul cu toată gravitatea, dar şi cu blândeţe. Veţi înţelege însă că situaţia este puţin încordată.”

— S-ar părea că tânăra noastră prietenă intră într-o încurcătură destul de mare, spuse Holmes dus pe gânduri, în timp ce termina de citit scrisoarea. Fără doar şi poate cazul prezintă mai multe trăsături interesante şi mai multe posibilităţi de dezvoltare decât socotisem iniţial. Cred că n-o să-mi strice deloc o zi tihnită şi senină la ţară şi parcă am poftă să mă duc într-acolo chiar azi după amiază şi să verific vreo două teorii pe care mi le-am formulat între timp.

Ziua tihnită de la ţară a lui Holmes a avut un sfârşit destul de ciudat, căci seara târziu s-a întors în Baker Street cu buza crăpată, o vânătaie şi un cucui pe frunte, în afară de un aer general de distrugere — care ar fi trebuit să transforme propria lui persoană într-un obiectiv foarte potrivit

pentru o investigaţie a Scotland Yard-ului. Era însă foarte amuzat de propriile lui aventuri şi râdea din inimă în timp ce mi le relata.

— Am găsit acea cârciumă pe care o recomandasem atenţiei tale şi acolo mi-am făcut micile mele cercetări discrete. Mă aflam în sala cu tejghea şi un hangiu foarte vorbăreţ îmi oferea tot ce-mi trebuia. Williamson este un bărbat cu barbă albă şi stă singur cu un mic personal de serviciu în acest conac. Se zvoneşte că ar fi sau ar fi fost faţă bisericească, dar vreo două incidente în scurta lui şedere la conac mi s-au părut a nu fi câtuşi de puţin ecleziastice. Deja m-am interesat şi la o agenţie care se ocupă de preoţi şi am aflat de acolo că a existat cândva un hirotonisit cu acest nume dar cariera lui a fost deosebit de întunecată. Am mai aflat de la hangiu că de obicei la conac vin la sfârşitul săptămânii nişte musafiri — „o gaşcă tare veselă şi zgomotoasă, domnule", şi în special un domn cu mustaţă roşie care se numeşte Woodley şi care e nelipsit acolo. Tocmai ajunsesem la acest punct când, cine vine spre noi? Chiar domnul în cauză care-şi băuse berea la bar şi auzise întreaga conversaţie. Cine sunt? Ce vreau? De ce pun asemenea întrebări? Vorbea foarte repede şi folosea adjective foarte viguroase. Şi-a încheiat seria de insulte printr-o lovitură urâtă cu dosul mâinii, pe care n-am izbutit s-o evit pe de-a-ntregul. Următoarele câteva minute au fost de-a dreptul delicioase. O directă de stânga împotriva unui ticălos care dădea din mâini şi din picioare ca un apucat. Am ieşit după turn vezi. D-l Woodley a plecat acasă într-o căruţă. Aşa mi s-a încheiat deplasarea la ţară şi trebuie să mărturisesc că oricât de agreabila va fi fost ziua petrecută pe graniţa comitatului Surrey, nu a fost mult mai profitabilă decât cea irosită de tine acolo.

Ziua de joi ne-a adus o nouă scrisoare de la clienta noastră:

> „Sper că nu veţi fi surprins domnule Holmes să aflaţi că părăsesc slujba la d-l Carruthers. Chiar şi salariul ridicat nu mă poate împăca pe deplin cu neplăcerile situaţiei mele. Sâmbătă vin la Londra şi n-am de gând să mă mai întorc. D-l Carruthers are un docar, aşa ca primejdiile drumului acela pustiu, dată vor fi existat tu adevărat, au trecut acum.
>
> Cât despre cauza specială a abandonării serviciului de către mine nu e vorba numai de situaţia încordată cu d-l Carruthers, ci şi de reapariţia acestui individ odios, d-l Woodley. Întotdeauna a fost un om hidos, dar acum arată mai oribil ea oricând, căci s-ar părea că a suferit un accident şi este total desfigurat. L-am văzut pe fereastra, dar spre bucuria mea pot să spun că nu l-am întâlnit faţă-n faţă. A avut o lungă conversaţie cu d-l Carruthers, care părea ulterior foarte tulburat. Probabil că Woodley stă pe undeva prin vecini căci n-a dormit în casa d-lui Carruthers şi totuşi l-am zărit astăzi dis-de-dimineaţă strecurându-se ca un hoţ printre tufişuri. Aş prefera sa văd o fiara sălbatică umblând slobodă prin preajma noastră. Nu pot să-l sufăr şi mă tem de el mai mult decât aş putea spune. Oare cum o fi putut d-l Carruthers să suporte măcar o clipa asemenea fiinţă? În

orice caz, toate necazurile mele se vor sfârşi sâmbătă.”

— Aşa sper, Watson, trag nădejde din tot sufletul, zise grav Holmes. Cred ca se ţese o plasă cu ceva urât în jurul acestei domnişoare şi e de datoria noastră să avem grijă ca nimeni să nu-i facă vreun rău în aceasta ultima călătorie. Watson, cred că ar trebui sa ne rezervam timp sa ne repezimpână acolo împreuna sâmbătă dimineaţa şi sa ne asiguram că aceasta cercetare ciudată...

Mărturisesc ca până în momentul acela nu abordasem cu prea multa seriozitate cazul efectiv, care mie mi se păruse mai degrabă grotesc şi bizar decât periculos. Severitatea manierelor lui Holmes şi faptul ca şi-a strecurat în buzunar un revolver înainte de a părăsi locuinţa, acestea m-au impresionat dându-mi senzaţia că s-ar putea ca îndărătul şirului de evenimente ciudate să se ascundă primejdia unei tragedii.

Noaptea ploioasa a fost urmata de o dimineaţa strălucitoare şi peisajul acelor silozuri şi lanuri cu tufişuri strălucitoare de grozama tu flori roşii oferea o atracţie cu atât mai mare ochilor noştri obosiţi de toate clădirile şi acoperişurile cenuşii si întunecate ale Londrei. Mergeam împreuna cu Holmes pe drumul lat şi acoperit cu nisip, trăgând adânc în piept aerul proaspăt al dimineţii şi bucurându-ne de muzica păsărilor şi de răsuflarea proaspăta a primăverii. După o fâşie mai ridicată a drumului, pe creasta dealului Cooksbury, puteam vedea conacul acela sumbru înălţându-şi coşurile ca nişte ţepi de arici printre stejarii străvechi care, aşa bătrâni cum erau, păreau totuşi mai tineri decât clădirea ce o înconjurau. Holmes îmi arătă cu degetul în josul porţiunii de drum care şerpuia un fel de dungă galben-roşiatică între pământul bărăganului şi verdele înmugurit al pădurilor. În depărtare, era un punct negru din care am distins un vehicul venind în direcţia noastră. Holmes scoase o exclamaţie enervată:

— Credeam că avem un răgaz de o jumătate de oră, dar dacă acela e docarul ei, înseamnă că fata doreşte să prindă primul tren. Mă tem, dragă Watson, că o să treacă pe lângă domeniul Charlington înainte de a-i putea ieşi noi în întâmpinare.

Din clipa în care am depăşit ridicătura aceea de teren n-am mai putut vedea vehiculul dar ne-am grăbit înainte într-un ritm atât de vioi încât viaţa mea sedentară a început să-şi spună cuvântul şi m-am văzut silit să rămân în urmă, Holmes însă era veşnic bine antrenat şi avea resurse inepuizabile de energie nervoasă. Pasul său iute nu s-a încetinit nici o clipă până când deodată se află la vreo două sute de metri înaintea mea, s-a oprit şi l-am văzut aruncând braţele în sus într-un gest de mâhnire şi disperare. În aceeaşi clipă, de după cotul drumului şi-a făcut apariţia un docar gol cu calul mergând în trap mărunt şi târând pe jos hăţurile. A venit troncănind spre noi.

— Prea târziu, Watson, prea târziu! Strigă Holmes, în timp ce eu ajungeam gâfâind lângă el. Ce tâmpit am fost că nu m-am gândit la acel prim tren! E o răpire, Watson, o răpire! E crimă! Dumnezeu ştie ce s-a întâmplat! Blochează drumul, opreşte calul! Aşa, aşa, acum sări înainte şi

să vedem dacă mai pot repara consecinţele propriei mele greşeli.

Sărisem amândoi în docar şi după ce întoarse calul, Holmes îl plesni cu cravaşa şi pornirăm astfel în mare viteză pe drum. În timp ce luam curba s-a deschis dinaintea noastră toată porţiunea de drum dintre Charlington Hall şi islaz. L-am apucat de braţ pe Holmes şi am spus cu respiraţia tăiată:

— Iată omul nostru!

Se apropia de noi un biciclist singuratic. Era cu capul aplecat şi umerii încovoiaţi, pedalând cu toată energia de care era capabil. Zbura pur şi simplu ca un alergător angajat într-o cursă. Deodată şi-a ridicat faţa înconjurată de barba aceea amplă, ne-a văzut aproape de el şi s-a oprit lângă noi sărind de pe bicicletă. Barba aceea neagră de culoarea cărbunilor era într-un contrast ciudat cu paloarea feţei lui, iar ochii îi străluceau de parcă ar fi avut febră. S-a uitat la noi şi la docar. Pe urmă pe faţă i s-a răspândit o expresie de uimire:

— Hei! Opriţi-vă! Strigă el întinzându-şi bicicleta în aşa fel încât să ne blocheze drumul. De unde aţi luat docarul ăsta? Opreşte-te, omule! Urlă el scoţând un pistol din buzunar. Opreşte-te îţi spun căci altfel jur că împuşc calul!

Holmes mi-a aruncat hăţurile în poală şi a sărit din docar:

— Dumneavoastră sunteţi omul pe care doream să-l vedem. Unde-i domnişoara Violet Smith? Îl întrebă el iute şi răspicat.

— Tocmai asta vroiam eu să vă întreb. Sunteţi în docarul ei. Ar trebui să ştiţi unde e?

— Am întâlnit docarul pe drum. Nu era nimeni în el. L-am întors încoace ca să-i venim în ajutor domnişoarei.

— Dumnezeule mare! Dumnezeule mare! Ce mă fac? Strigă necunoscutul în culmea disperării, înseamnă că au prins-o. Ticălosul ăla de Woodley şi cu popa nelegiuit. Vino, omule, vino, dacă eşti într-adevăr prietenul ei ajută-mă şi împreună s-o salvăm chiar de ar fi să-mi las leşul în pădurea Charlington.

Alergă înnebunit cu pistolul în mână către o deschizătură din gardul viu, Holmes îl urmă, iar eu, lăsând calul să pască lângă drum, m-am ţinut după Holmes.

— Pe aici au trecut, zise el arătând câteva urme de paşi pe poteca cu noroi moale. Hei, staţi o clipă. Cine e în tufişul ăla?

Era un tânăr de vreo şaptesprezece ani îmbrăcat ca un grăjdar, cu pantaloni şi jambiere de piele. Zăcea pe spate cu genunchii traşi peste burtă şi avea o rană îngrozitoare la cap. Era în nesimţire, dar trăia încă. Uitându-mă la rana lui am văzut că nu ajunsese până la os.

— Ăsta este Peter grăjdarul, strigă necunoscutul. El i-a mânat docarul, înseamnă că bestiile l-au tras jos de pe capră şi l-au ciomăgit. Putem să-l lăsăm să zacă aici că prea mult bine nu-i putem face, în schimb o putem eventual salva pe ea de la cea mai îngrozitoare soartă ce-i poate fi hărăzită unei femei.

Am început să alergăm înnebuniţi pe poteca ce se răsucea în jurul

copacilor. Tocmai ajunsesem la zona cu arbuşti care înconjurau casa, când Holmes s-a oprit.

— Nu s-au dus în casă. Iată urmele din stânga. Iată aici lângă tufişul de lauri! Ah, am ştiut eu!

În timp ce vorbea, a răsunat un ţipăt ascuţit al unei femei — un ţipăt cutremurat de o groază nebună. Venea dinspre tufişurile înverzite din faţa noastră. S-a oprit pe nota cea mai înaltă înecându-se într-un gâlgâit.

— Ei! Pe aici! Trebuie să fie la popicărie! Strigă necunoscutul repezindu-se printre tufişuri. Ah, câinii ăştia laşi! Urmaţi-mă, domnilor. Prea târziu, prea târziu! Pe Dumnezeul meu, am ajuns prea târziu!

Deodată ne-am trezit într-un luminiş frumos cu gazon verde înconjurat de copaci bătrâni. De partea cealaltă, în umbra unui stejar cu coroana vastă se afla un grup ciudat alcătuit din trei persoane. Una era o femeie, şi anume clienta noastră, slăbită, aproape leşinată şi legată cu o batistă peste gură. In faţa ei stătea în picioare un tânăr cu o faţă greoaie şi mustaţă roşie şi o înfăţişare foarte brutală. Picioarele cu jambiere le ţinea depărtate, stătea cu mâinile în şolduri, într-una din ele avea o cravaşă şi întreaga lui atitudine vorbea despre aerul obraznic şi fioros al unui bătăuş de profesie. Între ei doi se afla un bărbat în vârstă cu barbă căruntă, purtând un patrafir scurt peste haina de tuid. În mod evident, tocmai terminase de citit slujba de cununie căci la aparitia noastră îşi băgă în buzunar cartea de rugăciuni şi-l bătu pe umăr cu felicitări joviale pe mirele sinistru.

— S-au căsătorit! Am strigat eu cu respiraţia întretăiată.

— Veniţi! Strigă călăuza noastră. Veniţi!

Se repezi de-a curmezişul poienii urmat de Holmes şi de mine. Când ne apropiarăm, tânăra se clătină pe picioare şi se sprijini de copac ca să nu cadă. Williamson, fostul preot, se înclină în faţa noastră cu o politeţe batjocoritoare, iar teroristul acela de Woodley înaintă cu un strigăt brutal şi hohotind mitocăneşte.

— Poţi să-ţi scoţi acum barba, Bob! Îi zise el. Te cunosc destul de bine. Ei, află că şi tu şi cu tovarăşii ăştia ai tăi aţi venit tocmai la timp ca să pot să v-o prezint pe doamna Woodley.

Călăuza noastră îi dădu un răspuns foarte ciudat. Îşi scoase barba neagră cu care se deghizase, o aruncă pe jos dezvăluind o faţă lungă, smeadă, fără barbă sau mustăţi. Apoi ridică revolverul, aţintindu-l asupra tânărului ticălos care înainta spre el agitând ameninţător primejdioasa cravaşă.

— Da, zise aliatul nostru. Sunt într-adevăr Bob Carruthers şi am să am grijă să i se facă dreptate acestei femei chiar dacă pentru asta ar trebui să mă las spânzurat după aceea. Ţi-am spus cum am să te pedepsesc dacă îi faci vreun rău şi jur pe ce am mai sfânt că am să mă ţin de cuvânt.

— Ai ajuns prea târziu. Acum e soţia mea!

— Ba e văduva ta!

Revolverul a trosnit şi am văzut sângele ţâşnind din pieptul vestei lui Woodley. Acesta s-a răsucit pe picioare scoţând un ţipăt şi a căzut pe spate cu hidoasa lui faţă roşie căpătând brusc o paloare înfiorătoare.

Bătrânul, purtând încă patrafirul, a dat drumul la un şuvoi de înjurături atât de grosolane cum nu mai auzisem în viaţa mea, a scos şi el un revolver, dar înainte să-l poată înălţa arma lui Holmes îi era fixată între ochi la mai puţin de un pas.

— De ajuns cu toate astea, zise cu răceală prietenul meu. Lasă jos pistolul, Watson, ia-l te rog! Du-i-l la tâmplă. Mulţumesc. Iar dumneata, Carruthers, dă-mi revolverul ăla. S-a sfârşit cu violenţa. Haide, haide, dă-mi-l, te rog!

— Dar cine eşti dumneata de fapt?

— Numele meu este Sherlock Holmes.

— Dumnezeule mare!

— Aha, văd că aţi auzit de mine. Ei bine, până ce soseşte poliţia oficială am să-i ţin eu locul. Hei, băiete! Îi strigă el grăjdarului speriat care îşi făcuse apariţia la marginea poienii. Vino încoace! Uite, ia biletul ăsta şi aleargă călare până la han cât de repede poţi. Holmes notă câteva vorbe pe o foaie din agendă. Te rog, dă-i biletul ăsta şefului de la postul de poliţie. Până când se întoarce băiatul, mă văd silit să vă ţin pe toţi în arest.

Personalitatea puternică, dominantă a lui Holmes părea să stăpânească întreaga scenă tragică şi cu toţii ne-am trezit ca nişte simple marionete în mâinile lui. Williamson şi cu Carruthers s-au văzut în situaţia de a-l căra pe Woodley, rănit, în casă, iar eu am luat-o de braţ pe fata speriată ca s-o susţin. Rănitul a fost întins pe pat şi la cererea lui Holmes l-am examinat. I-am prezentat raportul în sufrageria cu tapiserii vechi unde-i ţinea sub ameninţarea pistolului pe cei doi deţinuţi.

— O să scape cu viaţă, i-am zis.

— Cum? A strigat Carruthers sărind de pe scaun. Mă duc imediat sus să-l termin! Adică vrei să spui că fata aceea, îngerul acela, urmează să fie legată pe viaţă de Jack Woodley, zurbagiul?

— În privinţa asta nu trebuie să vă faceţi griji, îi zise Holmes. Sunt două motive foarte puternice pentru care în nici un caz nu-i va fi soţie, în primul rând, avem toate posibilităţile de a pune sub semnul întrebării dreptul domnului Williamson de a celebra o cununie.

— Cum, dar am fost hirotonisit! Strigă bătrânul nelegiuit.

— Dar ai fost şi răspopit.

— Cine a fost odată preot rămâne preot.

— Mă tem că nu. Şi unde e autorizaţia de căsătorie?

— Am avut autorizaţia pentru cununie. O am aici în buzunar.

— Atunci înseamnă că ai obţinut-o prin fraudă. Dar în orice caz, căsătoria silită nu este legală. Dimpotrivă, este o crimă foarte gravă, aşa cum vei descoperi înainte de a se încheia acest episod. Vei avea timp să meditezi asupra acestui lucru în următorii zece ani — sau cam aşa ceva dacă nu mă înşel prea rău. Cât despre dumneata, Carruthers, cred că ar fi fost mai bine să nu-ţi scoţi pistolul din buzunar.

— Da, domnule Holmes, încep să cred şi eu la fel. Dar când m-am gândit la toate precauţiile pe care le luasem ca s-o ocrotesc pe fata asta — căci o iubeam, domnule. Holmes şi este singura dată în viaţa mea când am aflat

şi eu ce înseamnă dragostea — mi-a venit pur şi simplu nebunie la gândul că a căzut în puterea celui mai mare ticălos şi scandalagiu din Africa de Sud, un om al cărui nume era o adevărată teroare de la Kimberley până la Johannesburg. Păi, domnule Holmes, poate nici nu vă vine să credeţi, dar de când a intrat în slujba mea fata asta, n-am lăsat-o niciodată să treacă prin dreptul casei ăsteia unde ştiam că hălăduiesc aceşti ticăloşi, fără a o urmări pe bicicletă ca să mă asigur că nu i se întâmplă nimic rău. Mă ţineam la distanţă de ea şi-mi puneam barbă ca să nu mă recunoască, întrucât e o fată bună şi foarte inimoasă şi n-ar fi mai rămas mult în slujba mea dacă ar fi socotit că o urmăresc pe drumurile de ţară.

— Dar de ce nu i-ai spus de primejdia care o ameninţa?

— Pentru că şi în cazul acesta m-ar fi părăsit, şi asta n-aş fi putut suporta. Chiar dacă nu era în stare să mă iubească, pentru mine, era mare lucru pur şi simplu să-i văd prin casă silueta delicată şi să-i aud glasul atât de muzical.

— Mda, i-am spus eu. Dumneavoastră socotiţi că asta e dragoste, domnule Carruthers. Dar eu aş zice că e mai mult egoism.

— Poate că cele două lucruri merg mână-n mână. În orice caz, n-o puteam lăsa să plece. Şi pe urmă, având în apropiere această gaşcă era mai bine să aibă pe cineva care să-i poarte de grijă de aproape. Iar apoi, când a sosit telegrama am ştiut că ticăloşii ăştia o să pornească la acţiune.

— Ce telegramă?

Carruthers scoase din buzunar o telegramă şi i-o arătă.

— Uitaţi-o.

Era scurtă şi concisă: „Bătrânul a murit".

— Hm! Zise Holmes. Cred că înţeleg cam cum s-au petrecut lucrurile şi acum mai îmi dau seama şi în ce fel acest mesaj ar fi putut aduce lucrurile la punctul lor culminant, după cum spui dumneata. Dar în timp ce aşteptăm poliţia ai putea să ne pui la curent cu toate adevărurile.

Ticălosul cu patrafir izbucni într-un şuvoi de vorbe spurcate:

— Pe legea mea, Bob Carruthers, dacă ne torni să ştii că-ţi fac eu ţie ce i-ai făcut tu lui Jack Woodley! N-ai decât să trăncăneşti cât vrei despre tipă, că e treaba ta, dar dacă sufli vreo vorbă copoiului ăsta în haine civile în privinţa tovarăşilor tăi, să ştii că faci cea mai mare greşeală din viaţa ta!

— Sfinţia voastră nu trebuie să se tulbure atât de tare, îi răspunse Holmes aprinzându-şi o ţigară. Este limpede că lucrurile sunt împotriva dumitale şi nu întreb decât vreo câteva amănunte pentru satisfacerea curiozităţii mele particulare. Totuşi, dacă ţi-e greu să vorbeşti am să vorbesc eu în locul dumitale şi pe urmă o să-mi spui în ce măsură mai ai vreo şansă să ascunzi secretele. In primul rând, trei dintre voi aţi venit din Africa de Sud pentru a face acest joc. Dumneata Williamson, dumneata Carruthers şi cu Woodley.

— Minciuna numărul unu, zise bătrânul. Nu i-am văzut nici pe unul nici pe altul până acum două luni şi n-am fost în viaţa mea în Africa, aşa că, domnule Holmes, băgăreţule, poţi să-ţi bagi chestia asta în pipă şi s-o

fumezi până-ţi dai duhul.

— E adevărat ce spune Williamson, zise Carruthers.

— Bine, bine, înseamnă că aţi venit doar doi. Sfinţia sa, părintele este doar un produs indigen, Deci voi doi îl cunoscuserăţi pe Ralph Smith în Africa de Sud şi aveaţi anumite motive să credeţi că n-o să mai trăiască mult. Aţi descoperit că nepoata lui o să-i moştenească averea. Ei, ce ziceţi de asta?

Carruthers încuviinţă din, cap, iar Williamson înjură.

— Era fără doar şi poate ruda cea mai apropiată şi vă dădeaţi seama că bătrânul n-o să-şi facă testamentul.

— Nici nu ştia carte, zise Carruthers.

— Aşadar, aţi venit amândoi încoace şi aţi adulmecat urmele fetei până aţi găsit-o. Ideea era ca unul dintre voi să se însoare cu ea, iar celălalt o să aibă partea lui de pradă. Dintr-un motiv sau altul, Woodley a fost ales ca soţ al ei. Care era motivul?

— Am jucat cărţi pe drum având-o drept miză pe ea şi Woodley a câştigat-o.

— Aha, înţeleg. Deci, dumneata ai luat-o în serviciul dumitale pe tânără şi Woodley venea la dumneata ca s-o curteze. Ea şi-a dat seama că el e o brută beţivă şi n-a vrut să aibă de-a face cu el. Între timp, aranjamentul dintre voi a fost dat oarecum peste cap de faptul că dumneata personal te-ai îndrăgostit de domnişoară. N-ai mai putut suporta ideea ca ea să cadă în posesia ticălosului.

— Într-adevăr aşa este!

— V-aţi certat. Woodley te-a părăsit furios şi a început să-şi alcătuiască propriile planuri independent de dumneata.

— Vezi, Williamson, am impresia că nu-i mai putem spune prea multe acestui domn, strigă Carruthers cu un râs amar. Da, într-adevăr ne-am certat şi l-am doborât. Acum cel puţin suntem chit. Pe urmă l-am pierdut din vedere. Asta s-a întâmplat când l-a descoperit el pe popa ăsta răspopit. Am descoperit că fac gospodărie împreună în conacul ăsta, exact pe porţiunea de drum pe care trebuia fata s-o străbată în drum spre gară. După aceea n-am mai scăpat-o din ochi, căci ştiam că se pune la cale ceva diabolic. I-am mai văzut şi pe ei din când în când, căci eram nerăbdător să aflu ce scopuri urmăresc. Acum două zile, Woodley a venit la mine acasă cu această telegramă care dovedea că a murit Ralph Smith. M-a întrebat dacă-mi ţin cuvântul în privinţa învoielii dintre noi. I-am răspuns că nu. M-a întrebat dacă vreau s-o iau eu de nevastă pe fată şi să-i dau lui o parte din moştenire. I-am spus că aş face-o bucuros dar fata mă refuză. Mi-a zis: „Hai s-o măritǎm întâi şi după o săptămână sau două s-ar putea să vadă puţin altfel lucrurile." I-am zis că refuz orice formă de violenţă. A plecat, blestemându-mă ca un golan spurcat la gură ce era, şi jurând că o s-o ia el până la urmă. Fata urma să părăsească serviciul meu la sfârşitul acestei săptămâni şi am făcut rost de un docar ca s-o conducă la gară, dar neavând deloc linişte în privinţa ei am urmărit-o pe bicicletă. Numai că pornise mult înaintea mea şi, până s-o ajung eu din urmă,

ticăloşia s-a înfăptuit. Primul semn pe care l-am avut în această privinţă mi l-a dat vederea dumneavoastră.

Holmes se ridică şi aruncă în cămin mucul ţigării, după care spuse:

— Vezi, Watson, am fost îngrozitor de obtuz în judecata mea. Când în relatarea ta mi-ai spus că l-ai văzut pe biciclist între tufişuri aranjându-şi cravata sau aşa ceva, acest amănunt în sine ar fi fost suficient ca să-mi spună totul. Oricum ne putem felicita pentru un caz curios şi din unele puncte de vedere chiar unic. Văd că-şi fac apariţia la capătul aleii trei jandarmi locali şi mă bucur că tânărul grăjdar poate ţine pasul cu ei. Aşadar, e foarte probabil că nici el, nici interesantul nostru mire nu vor rămâne taraţi definitiv de aventurile din dimineaţa aceasta. Cred, Watson, că în calitatea ta de medic ar trebui s-o îngrijeşti pe domnişoara Smith şi s-o convingi că, dacă şi-a revenit în suficientă măsură, noi o să fim fericiţi s-o putem escorta până la casa mamei ei. Dacă nu se simte încă destul de bine vei constata că i s-ar putea grăbi convalescenţa sau chiar aduce vindecarea printr-o aluzie că suntem pe punctul de a-i telegrafia tânărului electrician din comitatul Midland. Cât despre dumneata, domnule Carruthers, cred că ai făcut ce-ai putut pentru a-ţi îndrepta vina de a participa la un complot ticălos. Iată, domnule, cartea mea de vizită, şi dacă mărturia mea îţi poate fi de vreun folos la proces, îţi stau la dispoziţie!

CAZUL DE LA ABBEY GRANGE

Într-o dimineaţă din iarna lui 1897, pe un ger de crăpau pietrele, m-am trezit brusc din somn fiind zgâlţâit fără milă de umăr. Cel care mă scutura nu era altul decât Holmes. Luminarea pe care o avea în mână îi lumina din plin faţa-i nerăbdătoare şi iscoditoare, iar expresia sa m-a făcut să înţeleg imediat că se întâmplase ceva grav.

— Vino, repede Watson, strigă el. A început partida. Nici un cuvânt! Îmbracă-te şi hai!

Zece minute mai târziu eram amândoi într-o birjă care troncănea de mama focului, purtându-ne ca vântul pe străzile liniştite ale Londrei, în drum spre gara Charing Cross. Zorile unei noi zile de iarnă de abia mijeau, iar noi puteam vedea silueta estompată a unui muncitor ce se îndrepta grăbit spre locul său de muncă, trecând pe lângă noi abia vizibil prin ceaţa deasă a metropolei. Holmes căzuse într-o muţenie totală, înfăşurat în haina groasă de blană, iar eu eram fericit să-i urmez exemplul, fiindcă gerul înţepa al naibii şi nici unul din noi nu-şi luase încă micul dejun. Abia după ce am băut un ceai cald la bufetul gării şi ne-am ocupat locurile în trenul care ne purta cu toată viteza spre comitatul Kent, s-a simţit în stare să vorbească, iar eu să-l ascult. A scos din buzunar un bilet şi mi l-a citit cu glas tare. Iată-l:

„Abbey Grange, Marsham, Kent,
3.30 a.m.

Stimate domnule Holmes,

Aş fi deosebit de bucuros să-mi daţi imediat o mână de ajutor în rezolvarea unui caz foarte promiţător şi complicat ce pare să vi se potrivească ca o mănuşă. Nu am făcut altceva decât să acord soţiei victimei primul ajutor, în rest nu am mişcat nimic, aşa că vă veţi putea da seama singur cum s-au petrecut lucrurile, însă vă rog să nu pierdeţi nici o clipă fiindcă mi-e greu să-l las pe Sir Eustace acolo unde se află.

Al dumneavoastră sincer,

Stanley Hopkins."

— Hopkins m-a chemat până acum de şapte ori şi de fiecare dată apelurile sale au fost pe deplin justificate, spuse Holmes. Cred că fiecare din aceste cazuri îşi are locul în colecţia de povestiri pe care o scrii şi, trebuie să recunosc, Watson, că ai o capacitate de selecţie a materialului care atenuează multe din defectele povestirilor tale, defecte pe care le deplâng. Ai prostul obicei de a privi totul numai prin prisma senzaţionalului. Neglijezi demonstraţii de cea mai mare fineţe şi cel mai desăvârşit raţionalism, insistând în schimb asupra unor amănunte senzaţionale, care-l pot stârni pe cititor, dar nu-l pot instrui.

— De ce nu-ţi scrii singur memoriile? L-am întrebat cu o oarecare amărăciune în glas.

— O voi face, scumpul meu Watson, o voi face cât de curând. Deocamdată sunt destul de ocupat, însă la pensie voi redacta un manual care va cuprinde într-un singur volum toate principiile după care se călăuzeşte arta deducţiei. Cazul spre care ne îndreptăm acum pare să fie o crimă.

— Atunci crezi cumva că acest Sir Eustace e mort?

— Mai mult ca sigur. Scrisul lui Hopkins denotă o mare agitaţie şi noi ştim că de obicei el e un om calm. Da, cred că a fost vorba de violenţă. Deci corpul a fost lăsat în poziţia iniţială, ca să vedem şi noi despre ce e vorba. Pentru o simplă sinucidere, n-ar fi trimis Hopkins după mine, ci s-ar fi descurcat singur. În ceea ce priveşte eliberarea doamnei, se pare că ea a fost încuiată în propria sa cameră în timpul desfăşurării tragediei. Ne învârtim în lumea bună Watson; nu vezi că biletul e scris pe hârtie extrafină care are în colţul din dreapta monograma proprietarului, blazonul acestuia? Iar adresa este şi ea dintr-un cartier select. Sper că prietenul nostru Hopkins nu-şi va dezminţi reputaţia şi vom petrece o dimineaţă interesantă. Crima a fost comisă noaptea trecută cu puţin înainte de ora douăsprezece.

— Cum poţi fi atât de sigur?

— Aruncându-mi o privire pe mersul trenurilor am calculat cu aproximaţie timpul. Mai întâi a fost anunţată secţia locală de poliţie care a anunţat la rândul ei Scotland-Yardul, iar Hopkins a trebuit să ajungă acolo şi de abia după aceea a trimis după mine. Toate astea au durat toată noaptea. Dar, iată-ne ajunşi în gara Chislehurst, în curând ne vom lămuri despre ce e vorba.

După, o plimbare cu trăsura, care ne-a purtat câţiva kilometri pe poteci înguste de ţară, am ajuns la poarta unui parc superb. Ne-a deschis un pădurar bătrân cu faţa plină de riduri, pe chipul căruia se citeau semnele unei mari nenorociri. Drumul străbătea un parc frumos şi bine îngrijit, trecând printre rânduri de ulmi bătrâni şi se termina în fata unei case mari şi joase, cu coloane în stil Palladio. Aripa centrală a clădirii era partea cea mai veche a construcţiei, fiind îmbrăcată în întregime în iederă, însă ferestrele largi dovedeau că fusese modernizată aducându-i-se

îmbunătăţiri, iar cealaltă aripă a casei era în întregime nouă. În uşa deschisă a acestei din urmă aripi, ne-a întâmpinat silueta atletică şi plină de prospeţime tinerească a inspectorului Stanley Hopkins, care ne aştepta cu nerăbdare.

— Sunt foarte bucuros că aţi venit, d-le Holmes. Şi dumneavoastră, domnule doctor Watson! Însă, ca să fiu sincer, dacă aş fi putut să vă întorc din drum aş fi făcut-o, fiindcă de când şi-a venit în fire stăpâna casei ne-a dat o declaraţie atât de clară asupra celor petrecute, încât nouă ne mai rămân foarte puţine de făcut. Vă amintiţi familia aia de spărgători din Lewisham?

— Care din ele, cei trei Randall?

— Exact: tatăl şi doi fii. E mâna lor. Nu mă îndoiesc nici o clipă de asta. Au mai dat o lovitură la Sydenham acum două săptămâni, avem martori care mi-au descris-o. Cam îndrăzneţ din partea lor să dea o nouă lovitură la un interval atât de scurt şi atât de aproape de locul primei fapte, dar ei sunt fără îndoială, numai că de data asta, se lasă cu spânzurătoare.

— Asta înseamnă cumva că Sir Eustace este mort?

— Da, i-au spart capul cu propriul său vătrai.

— E vorba de Sir Eustace Brackenstall, după câte îmi spune vizitiul.

— Exact. Unul dintre cei mai bogaţi oameni din Kent. Lady Brackenstall este în camera de zi. Biata femeie, a trecut printr-o întâmplare dintre cele mai neplăcute. Părea aproape moartă când am ajuns aici. Cred că cel mai bine ar fi să staţi mai întâi de vorbă cu ea şi să-i auziţi depoziţia în legătură cu cele petrecute aici. Apoi vom cerceta împreună sufrageria.

Lady Brackenstall nu era o persoană obişnuită. Rareori am întâlnit o figură atât de graţioasă, o prezenţă atât de feminină şi un chip atât de frumos. Era o blondă cu părul de culoarea spicului de grâu, ochi albaştri şi precis că ar fi avut şi bujori în obraji, aşa cum. Le stă bine celor de felul ei, dacă recenta întâmplare neplăcută prin care trecuse, n-ar fi lăsat-o palidă şi obosită. Suferinţele ei erau atât de ordin fizic cât şi moral, căci deasupra unui ochi se zărea o umflătură urâtă de culoare vineţie, pe care camerista sa, o femeie înaltă, serioasă şi acră, cu statură şi comportare de jandarm, o ştergea conştiincios cu o soluţie de apă cu oţet. Tânăra Lady stătea culcată pe o canapea, fiind extenuată, însă privirea ei scrutătoare, care s-a îndreptat asupra noastră de îndată ce am pătruns în cameră, expresia vioaie ce s-a întipărit pe trăsăturile ei frumoase, arătau clar că nici inteligenţa şi nici curajul nu-i fuseseră zdruncinate prea mult de groaznica întâmplare prin care tocmai trecuse. Era înfăşurată într-un capot foarte larg de culoare albastră argintie, însă o rochie lungă de seară, neagră şi acoperită cu şaten stătea pe un umeraş agăţat lângă ea.

— Voi fi foarte bucuroasă când veţi ridica cadavrul soţului meu şi totul va fi ca mai înainte. Mi-e groază să-l ştiu zăcând acolo singur şi neajutorat. Spunând acestea, tânăra doamnă îşi acoperi faţa cu mâinile. La acest gest, capotul căzu, descoperindu-i antebraţul drept. Holmes nu-şi putu stăpâni o exclamaţie de surpriză, căci două cicatrici roşii se distingeau clar pe încheieturile albe şi bine proporţionate.

— Mai întâi o întrebare neoficială, doamnă. Puteţi refuza să răspundeţi la ea dacă vă incomodează, căci nu este deloc importantă pentru desfăşurarea ulterioară a cercetărilor, însă doresc să-mi satisfac curiozitatea. Ce vreţi, fiecare profesiune are deformările ei specifice. Aţi fi atât de amabilă să-mi spuneţi când şi cum au apărut cele două cicatrici de pe antebraţul dumneavoastră? Tânăra doamnă îşi acoperi cu un gest rapid şi nervos cicatricile, după care spuse:

— A, nimic! N-au nici o importanţă şi nici o legătură cu groaznica întâmplare de azi noapte. Dacă dumneavoastră şi prietenul care vă însoţeşte veţi fi atât de amabili să luaţi loc, am să vă povestesc tot ce-mi aduc aminte în legătură cu cele petrecute.

— Poftiţi, spuse Holmes, scoţându-şi carnetul de notiţe, vă ascultăm cu toată atenţia.

— Sunt soţia legitimă a lui Sir Eustace Barckenstall. Am fost căsătoriţi timp de un an. Cred că n-ar avea rost să ascund faptul că această căsătorie n-a fost fericită. Şi toţi vecinii v-ar spune acest lucru chiar dacă eu v-aş spune altceva. Poate că o parte din vină este a mea, căci am fost crescută în sudul Australiei, unde domneşte o atmosferă liberală, fapt care face ca viaţa englezească cu toate legile ei nescrise şi convenţiile ei de neînlăturat, să fie mai greu de suportat pentru mine. Dar motivul principal pentru care această căsătorie a fost una nefericită, motiv de notorietate publică, este acela că răposatul Sir Eustace era un alcoolic înveterat. Este neplăcut să te afli în preajma unui asemenea om, fie şi pentru o singură oră. Vă puteţi imagina ce înseamnă pentru o femeie sensibilă şi cultă să fie legată de el zi şi noapte? Faptul că în legislaţia engleză nu există posibilitatea de a divorţa este un sacrilegiu şi o crimă faţă de sensibilitatea femeii. Cred că de nu veţi aboli această lege monstruoasă, un blestem se va abate asupra ţării voastre, căci Dumnezeu nu va îngădui ca un asemenea păcat să dăinuie.

O clipă se ridică în capul oaselor cu ochii arzători, care contrastau izbitor cu vânătaia de pe obraz. Apoi mâna puternică şi ocrotitoare a cameristei cu chip şi maniere de jandarm îi reaşeză cu delicateţe capul pe pernă, iar furia-i năpraznică se înecă într-un râu nesfârşit de lacrimi. In cele din urmă, recăpătându-şi cu greu stăpânirea de sine, îşi continuă istorisirea după cum urmează:

— Deci, s-o luăm metodic. V-aţi dat probabil seama că toţi servitorii noştri dorm în aripa nouă a casei. Aripa centrală, cea în care ne aflăm acuma, se compune din camerele de locuit, cu bucătăria în spate şi dormitorul conjugal deasupra. Camerista mea, Theresa, doarme într-o mică mansardă deasupra dormitorului. Cu noi nu mai locuieşte nimeni şi nici un zgomot de aici, nu se aude în aripa servitorilor, care este cea mai izolată parte a casei. Probabil că spărgătorii cunoşteau acest lucru, căci altfel n-ar fi procedat nicidecum cu atâta îndrăzneală.

Sir Eustace s-a culcat cam pe la zece şi jumătate, servitorii se retrăseseră deja în odăile lor, doar camerista rămăsese trează în cămăruţa ei de la mansardă, aşteptând chemarea mea în caz că aş fi avut

nevoie de ceva. Am rămas în camera asta, până după ora unsprezece, fiind total absorbită de lectura unei cărţi. În cele din urmă, am dat o raită prin casă, ca să văd dacă totul este în ordine, înainte de a mă retrage şi eu în dormitor. Aveam obiceiul să fac eu însămi această ultimă inspecţie nocturnă, deoarece pe soţul meu nu se putea conta totdeauna, fiind câteodată beat. Am intrat în bucătărie, în camera valetului, sala de arme, sala de biliard, sala de desen şi în cele din urmă am ajuns în sufragerie. Pe când mă îndreptam spre fereastra care este acoperită cu draperii groase de catifea, am simţit deodată că-mi bate vântul pe faţă şi astfel mi-am dat seama că fereastra era deschisă. Am smucit draperia într-o parte şi m-am trezit faţă în faţă cu un om între două vârste, lat în umeri, care tocmai intrase în cameră. Geamul respectiv este de fapt o uşă de sticlă ce dă spre pajişte. La lumina slabă a lumânării pe care o ţineam în mână, am observat alţi doi tipi care tocmai intrau urmându-l pe primul. M-am dat înapoi, însă individul a fost lângă mine într-o clipă. Mi-a răsucit mâna, iar apoi m-a strâns de gât. Am deschis gura să ţip însă cu mâna liberă mi-a dat una peste ochi, trântindu-mă jos. Probabil c-am leşinat câteva clipe, căci atunci când mi-am revenit am văzut că smulseseră şnurul de la sonerie, legându-mă zdravăn cu el de scaunul masiv de stejar din capul mesei de sufragerie. Eram atât de strâns legată, că nu puteam face nici o mişcare, iar în gură îmi puseseră o batistă drept căluş, fapt care mă împiedica să ţip. Tocmai atunci, nefericitul meu soţ intră în cameră. Probabil că auzise nişte zgomote suspecte şi se aştepta la orice, căci n-a părut surprins de cele văzute. Era îmbrăcat în cămaşă şi pantaloni, cu pumnalul său preferat în mână. S-a repezit la unul din spărgători, însă celălalt, cel mai în vârstă a rămas pe loc şi i-a dat una în cap cu vătraiul pe care îl luase de pe grătarul căminului. Soţul meu s-a prăbuşit fără un cuvânt şi n-a mai mişcat. Am leşinat din nou, însă pentru foarte scurt timp, probabil că totul nu a durat decât vreo câteva minute, iar când mi-am venit în fire, am văzut că scoseseră atât argintăria din bufet, cât şi sticla de vin care se afla acolo şi fiecare din cei trei spărgători avea câte un pahar în mână. Mi se pare că v-am spus, nu-i aşa, că unul dintre infractori, cel mai în vârstă purta barbă, iar ceilalţi doi mai tineri aveau chelie. După părerea mea ar putea fi vorba despre o familie de criminali formată din tată şi doi fii. Au vorbit câteva minute în şoaptă, apoi s-au apropiat de mine pentru a se convinge că sunt bine legată. Pe urmă au plecat, închizând uşa de sticlă în urma lor. Mi-a trebuit cam un sfert de oră să-mi scot căluşul din gură. Când am reuşit, strigătele mi-au adus în ajutor camerista, apoi s-au trezit şi ceilalţi servitori, am anunţat secţia locală de poliţie, care a raportat imediat cazul la Londra. Asta-i tot ce am avut de declarat, domnilor, şi sper din toată inima că nu voi mai fi nevoită să revin încă o dată asupra unei întâmplări dureroase.

— Aveţi întrebări, domnule Holmes? Întrebă Hopkins.

— Nu. Nu voi abuza din cale afară de nervii şi timpul Ladyei Brackenstall, spuse Holmes. Înainte de a vedea locul crimei aş dori să aud şi declaraţia dumitale, spuse el uitându-se lung la cameristă.

— I-am văzut pe cei trei oameni înainte ca ei să intre în casă. Pe la fereastra camerei mele i-am observat lângă poarta de intrare în parc, stând de vorbă la lumina lunii. Pe moment, n-am dat nici o atenţie faptului. O oră mai târziu mi-am auzit stăpâna strigând, am coborât în fugă treptele şi l-am găsit pe stăpân plin de sânge cu creierii împrăştiaţi pe podea, iar pe sărmana, mea mieluşică legată exact aşa cum a spus. Toate astea ar fi fost de ajuns să înnebunească orice femeie, însă Miss Mary Fraser din Adelaide a fost întotdeauna foarte curajoasă şi nu s-a schimbat nici după ce s-a măritat devenind Lady Brackenstall de la Abbey Grange. Şi acum, domnilor, vă informez că aţi hărţuit o destul, aşa că se va retrage în camera ei împreună cu bătrâna ei Theresa, pentru a şi afla odihna de care are atâta nevoie.

Cu o tandreţe maternă, de care n-am fi crezut-o capabilă, femeia — jandarm îşi luă stăpâna pe după mijloc, scoţând-o afară din cameră.

— Trebuie să-i iertăm cameristei faptul repezit de a vorbi, căci a fost toată viaţa lângă stăpâna ei, a crescut-o din copilărie, iar cu optsprezece luni în urmă, când aceasta a părăsit Australia, camerista a urmat-o în Anglia. O cheamă Theresa Wright şi e o femeie cum rar găseşti în zilele noastre. Şi acum, dacă vreţi să vedeţi locul crimei, vă rog să poftiţi pe aici, domnule Holmes.

Era a cameră mare şi înaltă cu tavan de stejar sculptat, cu lambriuri din acelaşi material. Pe unul din pereţi se odihnea o panoplie, împodobită cu arme vechi şi maiestuoase capete de cerb, trofee de vânătoare fără îndoială. Panoplia se continua pe toţi pereţii de jur împrejurul încăperii. Faţă în faţă cu uşa, pe peretele opus acesteia, se afla glasvandul prin care pătrunseseră spărgătorii. Trei geamuri mai mici, aflate pe dreapta, lăsau să pătrundă în încăpere lumina unui soare cu dinţi dintr-o friguroasă zi de iarnă, în stânga încăperii, se păşea un cămin mare având deasupra o poliţa sculptată din stejar masiv. Lângă cămin se găsea un fotoliu stil, cu braţe largi şi două stinghii solide filate dedesubt în cruce pentru a conferi rezistenţă ansamblului. Prizoniera fusese aşezată în fotoliu şi legată cu o coardă de mătase, ale cărei capete fuseseră filate de braţele fotoliului şi de partea de dedesubt. Eliberatorii săi îi scoseseră uşurel mâinile şi picioarele din laţ, fără a desface nodurile. Am observat aceste lucruri abia mai târziu, căci atenţia ne-a fost captată imediat de îngrozitorul obiect ce zăcea pe covorul din blană de tigru din faţa căminului. Era trupul unui bărbat înalt, puternic şi lat în umeri, de vreo patruzeci de ani. Zăcea cu faţa în sus şi cu dinţii rânjiţi care contrastau izbitor cu bărbuţa lui neagră şi îngrijit tunsă. Braţele cu pumnii strânşi erau ridicate deasupra capului încercând să-l protejeze. Într-una din mâini ţinea un baston de corn negru, lăcuit, cu vârful de plumb, care se rupsese de violenţa loviturii aplicate agresorului. Trăsăturile sale negricioase şi acviline erau împietrite într-un rictus de ură şi răzbunare, fapt ce conferea feţei sale o expresie de o cruzime deosebită. Era evident că fusese surprins în pat când se dăduse alarma, fiindcă purta o cămaşă uşoară de noapte din mătase cu broderii, iar din pantaloni îi ieşeau picioarele goale. Avea o rană groaznică la cap,

violenţa loviturii ucigaşe fiind dovedită şi de creierii ce îi fuseseră împroşcaţi pe peretele opus. Lângă cadavru se găsea vătraiul care folosise drept armă a crimei. Acesta se curbase de forţa loviturii. Holmes examină cu atenţie atât arma crimei cât şi rezultatul acţiunii sale.

— Probabil că bătrânul Randall e un tip al naibii de puternic, spuse el.

— Da, am cazierul lui şi pe lângă că este deosebit de puternic, mai e şi foarte dur, răspunse Hopkins.

— Dacă ai cazierul n-o să-ţi fie greu să-l arestezi, ce zici?

— Nicidecum. E dat în urmărire generală de multă vreme, dar acţiunea a trenat, fiindcă circulau nişte zvonuri că a emigrat în America. Dar acum, când ştim că este aici împreună cu fiii săi, nu văd cum ne mai poate scăpa gaşca asta. I-am trimis portretul robot în toate porturile şi la toate punctele de frontieră, iar până diseară vom oferi şi o recompensă oricui ne va furniza vreo informaţie care ar putea duce la prinderea lor. Ce mă miră cel mai mult este cum de-au lăsat-o în viaţă pe Lady Brackenstall, după comiterea unei fapte atât de oribile. Oare nu-şi dădeau seama că dânsa ni-i va descrie, iar noi îi vom recunoaşte imediat?

— Exact asta mă nedumereşte şi pe mine, m-aş fi aşteptat ca şi ea să fie ucisă, oare de ce i-a apucat mila?

— Poate că nu şi-au dat seama că îşi revenise din leşin, am intervenit eu.

— Asta trebuie să fie explicaţia, au crezut-o leşinată şi n-au vrut să-şi încarce dosarul cu încă o crimă. Bun, asta am rezolvat-o. Acum să vedem ce ştim despre nenorocitul ăsta de bărbatu-său, tu ce zici Hopkins? Circulă poveşti destul de deocheate despre el, oare cât adevăr şi cât zvon este în ele?

— Era băiat bun când era treaz, dar o adevărată fiară când era beat, sau mai precis pe jumătate beat, căci rareori se îmbăta de-a binelea. Atunci părea să fie stăpânit de toţi dracii din iad şi era în stare de orice. Din informaţiile mele, în ciuda averii şi a titlului său de nobleţe, era cât pe aci să-l arestăm o dată sau de două ori pentru nişte chestii. Primul scandal a fost atunci când, certându-se cu soţia şi fiind beat, a luat câinele acesteia, l-a uns cu benzină şi i-a dat foc. Abia am reuşit să muşamalizez afacerea din respect pentru soţia lui care este o adevărată doamnă. Dar el nici gând să se potolească. Altădată, tot la beţie i-a spart în cap o carafă de vin cameristei Theresa Wright. Iar am avut necazuri şi m-am chinuit mult s-o conving să nu depună reclamaţie şi să nu-l dea în judecată. Între noi fie vorba, o să fie mai fericită, iar în casă o să domnească mai multă veselie fără el. Dar la ce vă uitaţi acum, aţi găsit ceva?

Holmes se lăsase în genunchi examinând eu mare atenţie nodurile de la coarda de mătase cu tare fusese legată prizoniera. Apoi privi eu atenţie capătul şnurului atunci rupt de către spărgători de la soneria de serviciu.

— Când bandiţii au smuls şnurul asta, clopoţelul de serviciu din bucătărie trebuie sa fi sunat foarte tare, spuse el.

— Chiar dată a sunat, nu l-a auzit nimeni. Căci bucătăria se află chiar în spatele casei.

— Oare cum de-au ales spărgătorii tocmai şnurul acesta, sa fi ştiut

cumva că nu aude nimeni clopoţelul? Cum de-au îndrăznit să fie atât de imprudenţi într-un loc necunoscut?

— Exact, domnule Holmes, bine spus. Aţi formulat chiar întrebarea care mă frământă şi pe mine de când am păşit aici. Nu există nici o îndoială ca făptaşul sau făptaşii cunoşteau perfect topografia şi obiceiurile casei. Ştiau ca servitorii se culcă devreme şi că deci nimeni nu va auzi clopoţelul dinbucătărie oricât de tare ar suna. Înseamnă deci că au avut un complice printre servitori. Dar care din cei opt servitori să fi trădat? Despre toţi avem referinţe excelente.

— În alte împrejurări, spuse Holmes, aş fi suspectat-o pe camerista, avea toate motivele să-şi urască stăpânul, căci acesta îi dăduse cu carafa în cap. Şi totuşi nu ne putem lua după aparenţe, fiindcă a face asta înseamnă să-şi trădeze stăpâna, căreia din toate datele existente îi este extrem de devotată. Dar, la urma urmei acesta nu este decât un amănunt nesemnificativ pe care ai să-i lămureşti cu uşurinţă, de îndată ce ai să-i prinzi pe Randall. Povestea stăpânei pare plauzibilă şi poate fi confirmată la nevoie de fiecare amănunt pe care-l vedem în faţa ochilor. Holmes se apropie de glasvand, îl deschise cu o smucitura şi spuse:

— Alei nu exista urme, dar pe de altă parte nici nu mă aşteptam să le găsesc în pământul asta îngheţat ca piatra. Văd că lumânările de pe cămin sunt aprinse.

— Da, la lumina lor şi-au croit drum hoţii. Ei au fost aceia care le-au aprins de la luminarea pe care stăpâna casei o avea în mână în momentul atacului.

— Şi ce-au furat?

— Surprinzător nu prea multe, doar câteva farfurii şi tacâmuri de argint de pe bufet. Lady Brackenstall crede ca infractorii au fost atât de marcaţi de crima comisă, încât nu au mai scotocit casa, aşa cum ar fi făcut-o dacă totul ar fi decurs normal.

— Para îndoiala că asta a fost. Şi totuşi, au băut nişte vin după câte înţeleg.

— Da, ca să-şi calmeze nervii.

— Exact, Astea trei pahare de pe bufet n-au mai fost atinse de nimeni în afara infractorilor, nu-i aşa?

— Nu, iar sticla a rămas şi ea în aceeaşi poziţie în care au lăsat-o ei.

— Ia să le cercetăm cu mai multa atenţie, ia te uita, ia te uită, dar ce avem noi aici?

Cele trei pahare stăteau aşezate unul lângă altul umplute simetric cu vin, de parca la mijloc ar fi fost mâna unui barman expert, însă doar pe fundul unuia din pahare pluteau nişte resturi de somnoroasă. Sticla se afla şi ea acolo pe jumătate plină, iar lângă ea se găsea un dop lung de plută aproape mâncat de vechime şi plin de praf, ceea ce, împreună cu stratul gros de depuneri de pe fundul sticlei, demonstra că ucigaşii nu băuseră o poşircă oarecare.

Atitudinea lui Holmes se schimbase din nou cu totul pe neaşteptate. Până atunci părea să fie o pisică adormită care abia se mişcă. După

găsirea dopului, interesul faţă de caz i se redeşteptase brusc şi i-am zărit în ochi sclipirea vicleană pe care i-o cunoşteam prea bine. Luă în mână dopul şi-l examină cu atenţie.

— Oare cum l-au scos? Se întrebă el.

Hopkins arătă spre un sertar pe jumătate deschis, în fundul căruia se zărea o faţă de masă, dintre faldurile căreia ieşea la iveală capătul unui tirbuşon.

— Lady Brackenstall a văzut, cumva, când a fost folosit tirbuşonul?

— N-avea cum. Vă amintiţi că a declarat că era leşinată atunci când a fost deschisă sticla.

— Sigur, sigur. De fapt n-au folosit tirbuşonul ăsta. Sticla asta a fost deschisă cu un tirbuşon scurt, de buzunar, probabil inclus într-un briceag. Dacă examinăm cu atenţie dopul vom observa că a fost împuns de trei ori înainte de a fi scos. Tirbuşonul ăsta lung l-ar fi străpuns doar o dată, scoţându-l dintr-o singură smucitură.. Când o să-i prinzi pe tipii ăştia, o să constaţi că unul din ei are un briceag bun la toate.

— Excelent, excelent! Spuse Hopkins.

— Însă mărturisesc că cele trei pahare mă încurcă oarecum. Lady Brackenstall e sigură că i-a văzut pe cei trei indivizi bând vin, nu-i aşa?

— Da, declaraţia sa a fost categorică asupra acestui punct.

— Atunci, aşa să fie. Ce aş mai putea spune? Şi totuşi trebuie să recunoşti, Hopkins, că prezenţa celor trei pahare este foarte ciudată. Cum, nu vezi nimic ciudat în asta? Bine, fie şi aşa. Poate că un om cu o inteligenţă superioară ca a mea are tendinţa să complice lucrurile neacceptând explicaţiile simple. Sigur, prezenţa paharelor poate fi cu totul întâmplătoare. La revedere Hopkins, nu văd cu ce ţi-aş mai putea fi de folos aici, acest caz pare să fie foarte clar. Te rog foarte mult să mă anunţi şi pe mine când o să arestezi familia Randall, ca să mă ţii la curent cu toate elementele noi ce apar pe parcurs. Hai Watson, cred că am fi mai folositori dacă ne-am duce acasă să ne facem curăţenie în bucătărie.

*

— Scuză-mă prietene că te fac victima unui capriciu de-al meu, însă pe cinstea mea, Watson, unghiul din care am abordat cazul este complet greşit şi nu pot lăsa lucrurile aşa, fiecare fibră a flerului meu de poliţist îmi spune că am dreptate. Şi totuşi povestirea doamnei pare plauzibilă şi completă. Este confirmată până la amănunt de depoziţia cameristei. Ce am eu pentru a contrazice această versiune? Trei pahare care nu aveau ce căuta acolo. Şi totuşi am sentimentul că această poveste ne-a fost dată mură în gură pentru a ne îndrepta pe o pistă falsă. Oare cum aş fi reacţionat dacă n-ar fi existat această poveste treaba pe jumătate. Ce părere ai despre toate astea, scumpul meu Watson?

— Cele spuse de tine, dragul meu Holmes, îmi zdruncină şi mie încrederea în sinceritatea declaraţiilor baroanei şi cameristei. Dar cel mai ciudat este că baroana a fost legată de scaun. Oare de ce?

— Asta ar fi oarecum logic, însă am dovedit clar până acum că povestea doamnei nu stă în picioare, nu-i aşa? Şi pe lângă toate mai intervin şi paharele cu vin.

— De ce, ce-i cu ele?

— Le poţi vedea clar cu ochii minţii?

— Da.

— Ni s-a spus că trei oameni au băut din ele. Ţi se pare posibil?

— De ce nu? Doar toate trei paharele erau pline.

— Da, dar somnoroasă nu era decât într-un singur pahar, nu se poate să nu fi observat acest lucru. Ce-ţi sugerează asta?

— Că ultimul pahar umplut conţine cea mai mare cantitate de somnoroasă.

— Nicidecum. Toată sticla era suprasaturată de ea şi e puţin probabil ca primele două pahare să nu aibă deloc, iar al treilea să fie plin de ea. Asta e imposibil. Faptul în sine nu are decât două explicaţii posibile. Prima ar fi aceea că după umplerea celui de-al doilea pahar, sticla a fost agitată violent astfel că al treilea pahar a primit întreaga cantitate de somnoroasă. Victima fiind alcoolic, această explicaţie nu stă în picioare. Sunt sigur că doar cea de-a doua ipoteză este corectă.

— Atunci cum crezi că s-au petrecut lucrurile?

— Simplu. Au fost folosite doar două pahare, iar apoi resturile au fost turnate într-un al treilea pahar, pentru a crea anchetatorului impresia falsă că în momentul comiterii faptei la locul respectiv se aflau trei oameni. Posibil nu-i aşa? Dar dacă am găsit explicaţia corectă a acestei mici ciudăţenii, înseamnă că am descoperit ceva cu totul şi cu totul remarcabil şi anume: că Lady Brackenstall şi camerista ei ne-au minţit în mod deliberat, că nici un cuvânt din simpatica lor povestioară nu este demn de crezare şi că au avut un motiv foarte puternic pentru a-l acoperi pe adevăratul criminal, iar noi trebuie să ne construim ipotezele de lucru fără a ţine nici o clipă seama de declaraţiile lor. Asta avem de făcut. Hai să mergem, Watson, că a sosit metroul.

Servitorii de la Abbey Grange au rămas foarte surprinşi de intempestiva noastră reîntoarcere, însă Sherlock Holmes, aflând că Stanley Hopkins plecase la sediu să raporteze situaţia, fără multă vorbă s-a încuiat în sufragerie dedicându-se timp de două ore uneia dintre minuţioasele sale cercetări ale locului faptei care stăteau la baza strălucitelor lui deducţii. Eu am stat cuminte într-un colţ, în tot acest timp, ca un student silitor, care urmăreşte pas cu pas demonstraţia impecabilă a magistrului său. Fereastra, perdelele, covorul, scaunul, rând pe rând au fost fiecare minuţios analizate cu lupa. Nici măcar şnurul cu care fusese legată stăpâna casei nu a fost scutit. La un moment dat, spre surprinderea mea, Holmes s-a căţărat pe policioara de lemn de pe cămin încercând să atingă cu mâna soneria de unde fusese smuls şnurul. După o privire sumară aruncată poliţei pe care stătea, a sărit jos declarându-se satisfăcut.

— E-n regulă, Watson, m-am lămurit. A fost unul din cele mai complicate cazuri din cariera mea, dar l-am rezolvat, cu toate că era să comit o gafă

monumentală, de parcă m-aş fi sclerozat dintr-o dată. Acum mai sunt doar câteva amănunte de lămurit şi putem socoti cazul încheiat.

— Ai prins indivizii?

— Individul, Watson, individul, căci e vorba despre unul singur, dar un tip cu totul şi cu totul remarcabil. Puternic ca un leu — priveşte forţa loviturii care a îndoit vătraiul — însă agil ca o veveriţă, cu degete foarte îndemânatice, înalt cam de un metru nouăzeci şi foarte inteligent, căci toată povestea care ne-a fost servită este opera lui. Da, Watson e vorba de un tip cu totul şi cu totul remarcabil. Şi totuşi, la şnurul soneriei ne-a lăsat un indiciu care n-ar fi trebuit să ne scape.

— Care era acest indiciu?

— Gândeşte-te bine. Dacă tu ai fi smuls şnurul de la sonerie, unde ar fi trebuit acesta să se rupă? Fără îndoială, acolo unde se face legătura dintre şnur şi firul soneriei. Oare de ce acesta s-a rupt la celălalt capăt?

— Pentru că este deşirat acolo?

— Exact. A fost deşirat capătul acesta pe care-l putem examina. Tipul a fost destul de şiret încât să-l deşire cu cuţitul. Dar celălalt capăt nu e deloc deşirat, e nou nouţ şi a fost tăiat cu cuţitul. Treaba asta nu se observă de aici de jos, dar dacă te urci pe poliţa căminului, aşa cum am făcut eu acum, se vede foarte bine. Ştiind toate astea putem reconstitui cu uşurinţă cele întâmplate. Omul avea nevoie de şnur. Nu voia să-l rupă de frică să nu dea alarma declanşând soneria. Atunci ce a făcut? S-a urcat pe poliţa căminului, lăsându-se cu greutate într-un genunchi, aşa cum atestă urma imprimată în praful de pe poliţă şi a tăiat-o cu cuţitul. Am făcut acelaşi lucru, dar n-am putut atinge cu mâna locul respectiv. Mi-au lipsit vreo şase centimetri. De aici am dedus că tipul este cu şase centimetri mai înalt ca mine. Priveşte pata aceea de pe şezutul fotoliului! Ce crezi că e?

— Sânge.

— Ai ghicit. Acest lucru infirmă mărturia frumoasei văduve în faţa oricărui tribunal, căci, dacă a fost aşezată pe scaun în timpul comiterii crimei, atunci cum se explică pata de sânge? În nici un fel. În schimb, dacă a fost aşezată pe scaun după comiterea crimei, atunci pata are o explicaţie logică. Pariez pe cât vrei că dacă examinăm cu atenţie rochia neagră pe care o poartă acum văduva, vom găsi o pată identică, zic eu, cu aceasta. Nu am ajuns încă la Waterloo, Watson, dar acesta este Marengo-ul nostru, fiindcă începe printr-o înfrângere care se transformă într-o victorie. Acum aş vrea să schimb câteva cuvinte cu doica Theresa. Ca să aflăm ce dorim trebuie să ne purtăm frumos cu ea, altfel nu căpătăm nimic.

Doica aceasta australiană era o persoană foarte interesantă. Taciturnă, bănuitoare, nepoliticoasă, i-a solicitat lui Holmes un timp îndelungat până ce, cu felul lui prietenos de a vorbi, a reuşit să o scoată din cochilia ei de melc, făcând-o cât de cât amabilă. Interogată, ea nu şi-a ascuns de fel ura pe care o nutrea faţă de fostul ei stăpân:

— Da domnule, e adevărat că mi-a aruncat carafa cu vin în cap. Era beat şi i-a vorbit urât stăpânei mele. Atunci i-am spus că n-ar fi îndrăznit

niciodată să-i vorbească aşa dacă ar fi fost de faţă fratele ei. Asta l-a înfuriat şi mi-a aruncat cu carafa în cap. Dar n-ar fi fost nimic dacă mi-ar fi lăsat puicuţa în pace. Însă o bătea zilnic şi era prea mândră ca să se plângă. Nu mi-a spus nici măcar despre vânătăile pe care i le-aţi văzut pe braţ azi dimineaţă, însă ştiu prea bine că provin de la o înţepătură făcută cu un ac de pălărie. Hodorogul dracului! Dumnezeu să mă ierte că vorbesc aşa despre un mort dar era cel mai beţiv hodorog din câţi au existat vreodată. Acum optsprezece luni când l-am cunoscut a fost numai lapte şi miere iar noi ne-am îndrăgostit de el de parcă am fi fost două puştoaice proaspăt ieşite din pension. Era primul voiaj al stăpânei mele la Londra. Nu plecase niciodată de acasă până atunci. A cucerit-o cu titlul, cu averea lui şi cu falsele lui maniere de orăşean educat. Dacă stăpâna mea s-a făcut vinovată de vreun păcat, atunci l-a plătit cu vârf şi îndesat. Când l-am cunoscut? Vă spun precis pentru că era imediat după ce am ajuns la Londra. Am sosit în iunie iar pe el l-am cunoscut în iulie: S-au căsătorit în ianuarie trecut. Da, stăpâna e jos în salonaş şi sunt sigură că vă va primi, dar cruţaţi-o fiindcă e cu nervii la pământ.

Lady Brackenstall stătea pe aceeaşi canapea, dar părea mai liniştită decât înainte. Camerista stătea în spatele ei tamponându-i vânătaia de pe obraz.

— Sper, spuse tânăra femeie, că n-aţi venit să mă interogaţi din nou.

— Lady Brackenstall — începu Holmes cu vocea sa cea mai blândă — nu vă voi răpi decât foarte puţin timp, căutând pe cât posibil să vă cruţ, fiindcă îmi dau seama că sunteţi cu nervii la pământ. Dacă mă veţi trata ca pe un prieten, veţi vedea că nu vă voi înşela încrederea.

— Ce trebuie să fac?

— Să-mi spuneţi adevărul.

— Domnule Holmes, dar...

— Nu, nu, milady, n-are rost să negaţi. Dacă dumneavoastră aţi spus adevărul, înseamnă că eu sunt cel mai ageamiu detectiv din ţară.

Camerista şi stăpâna ne aruncau acum priviri speriate...

— Vai ce impertinent sunteţi! Strigă Theresa. Aveţi curajul să susţineţi că stăpâna mea v-a minţit?

Holmes se ridică de pe scaun.

— N-aveţi nimic de spus?

— V-am spus totul.

— Gândiţi-vă bine, Lady Brackenstall, oare nu-i mai bine să fiţi sinceră cu mine?

Câteva clipe, pe chipul tinerei femei apărură semne de ezitare. Însă o hotărâre proaspăt luată îl transformă într-o mască de nepătruns.

— V-am spus tot ce ştiu.

Holmes îşi luă pălăria, ridicând din umeri.

— Îmi pare foarte rău, spuse el şi, fără a mai rosti vreun cuvânt, se întoarse pe călcâie şi părăsirăm casa. În parc era o baltă îngheţată şi prietenul meu se îndreptă fără ezitare spre ea. Acolo nu găsirăm decât o lebădă singuratică, însă gheaţa era găurită într-un loc de parcă cineva ar

fi pescuit. Holmes privi gaura cu atenţie şi apoi se îndreptă spre cabina portarului, scrise câteva rânduri pentru Stanley Hopkins şi apoi plecarăm, lăsând biletul la portar.

— S-ar putea să am sau nu dreptate, dar trebuie să facem ceva şi pentru prietenul Hopkins, fie doar pentru a ne justifica această a doua vizită, spuse el. Deocamdată n-o să-i spun tot ce ştiu. Au fost vreo două cazuri în cariera mea când dezvăluirea adevăratului criminal a făcut mai mult rău decât bine. Nu vreau ca aceste greşeli să se repete. Iată de ce am devenit mai prudent. Acum trebuie să facem o vizită la sediul Companiei Navale de Transport care deserveşte ruta Adelaide-Southampton, care, dacă nu mă înşel, îşi are sediul la capătul străzii Pall Mall. E adevărat că mai există alte câteva companii mai mici, care leagă Anglia de sudul Australiei, dar să începem cercetările cu cea mai mare.

Holmes îşi trimise cartea de vizită la director, iar acesta ne primi imediat, dovedindu-se foarte amabil şi dându-ne toate informaţiile solicitate. În iunie 1895, numai un singur vas făcuse cursa asta. Era vorba de Stânca Gibraltar, cel mai mare şi mai bun vapor al companiei respective. O privire aruncată pe copia listei de pasageri a călătoriei respective, listă păstrată la arhivă, a dovedit fără putinţa de tăgadă că Mary Fraser din Adelaide, împreună cu camerista ei, călătoriseră cu el. Vasul se afla acum în drum spre Australia, găsindu-se pe undeva prin sudul Canalului Suez. Echipajul era acelaşi ca şi în '95, cu excepţia secundului Jack Croker, care fusese avansat la gradul de căpitan şi rămăsese în Anglia, pentru ca peste două zile să preia comanda noului vas al companiei, vaporul Bass Rock, care urma să părăsească portul Southampton. Locuia la Sydenham, dar trebuia să se prezinte astăzi la serviciu, pentru a primi ultimele instrucţiuni în legătură cu exploatarea vasului. Dacă domnul Holmes dorea să-l vadă îl putea aştepta împreună cu mine într-un birou.

Nu, domnul Holmes nu dorea să-l vadă, ci dorea să se uite puţin prin cartea lui de muncă şi să solicite patronului caracterizarea ofiţerului respectiv.

Din cartea de muncă am extras următoarele: Jack Croker era ireproşabil din punct de vedere profesional, fiind şef de promoţie. În viaţa civilă însă era un sufletist şi un zăpăcit, fiind gata să intre fără şovăială în orice bucluc, dacă putea face vreun bine cuiva.

După ce-am ieşit de la companie, ne-am îndreptat spre sediul poliţiei. În trăsură, Holmes a rămas mult timp pe gânduri, apoi i-a cerut birjarului să ne ducă la oficiul poştal Charing Cross de unde a expediat o telegramă. Pe urmă ne-am întors acasă.

Holmes a rămas mult timp gânditor în fotoliu şi în cele din urmă mi-a spus:

— Ştii, Watson, nu puteam să-l predau poliţiei fără a discuta mai întâi cu el, căci odată mandatul emis, nimeni nu l-ar mai fi putut salva. Mai bine acţionez pe marginea legii, riscând să-mi pierd autorizaţia de-a profesa, decât să am mai târziu mustrări de conştiinţă că am trimis la închisoare un nevinovat.

În aceeaşi după amiază, am primit vizita inspectorului Stanley Hopkins, care era foarte abătut.

— Cred că sunteţi un adevărat vrăjitor, domnule Holmes, aveţi cumva puteri supranaturale. De unde aţi ştiut că voi găsi argintăria furată sub gheaţă pe fundul bălţii?

— Dar n-am ştiut nimic, dragul meu.

— Atunci de ce m-aţi pus să sondez gheaţa?

— A fost o simplă ipoteză. Îmi pare bine că s-a confirmat şi astfel am putut să te ajut.

— Nu m-aţi ajutat defel, chiar dimpotrivă. Oare de ce au depozitat argintăria în baltă?

— Probabil că au ascuns-o acolo dorind s-o ia mai târziu, după ce se vor linişti lucrurile şi se vor încheia cercetările.

— Da, aşa mai merge, însă cazul a luat cu totul altă întorsătură.

— Despre ce e vorba?

— Banda Randall a fost arestată azi dimineaţă la New York.

— Vai de capul tău, Hopkins, asta înseamnă că trebuie s-o iei de la început, căci înseamnă că nu ei au comis crima de azi noapte. Ar fi fost imposibil.

— Evident, mai sunt şi alte bande care nu figurează în cartoteca noastră. Asta înseamnă că trebuie să încep de urgenţă verificările. Îmi puteţi da vreo idee?

— Nu ştiu, mai gândeşte şi singur, că de aia iei leafă. Şi acum, dacă vrei să rămâi la masă, eşti invitatul meu.

— Nu mulţumesc. Până nu rezolv treaba asta n-am masă, n-am somn.

— Ei, în cazul ăsta, îţi urez noroc. Te rog să ne ţii şi pe noi la curent.

Abia după ce am terminat de mâncat, Holmes a adus din nou vorba despre caz.

— Probabil socoţi că m-am purtat urât cu Hopkins, nu-i aşa?

— Am încredere în judecata ta, dragă prietene.

— Şi bine faci. Vezi tu, diferenţa dintre noi este următoarea. Ceea ce ştiu eu este neoficial. Dacă vreau acţionez, dacă nu, nu. Pe când Hopkins, chiar dacă a aflat anumite lucruri neoficial, nu are de ales. Trebuie să acţioneze conform legii, care uneori e foarte rigidă. Până nu mă lămuresc pe deplin, nu-i spun nimic pentru a nu-l pune într-o dilemă.

— Şi când te vei lămuri?

— Acum. Peste puţin timp, vei asista la epilogul acestei drame.

S-au auzit paşi pe scări şi uşa noastră s-a deschis lăsând să intre un bărbat înalt, blond, bronzat, cu ochii albaştri şi pasul sigur care-i trăda mersul de marinar. Se vedea bine că e un bărbat puternic şi agil, dar pe trăsăturile sale frumoase se citea o puternică încordare.

— Ia loc, domnule căpitan Croker. Ai primit telegrama mea?

Vizitatorul nostru se lăsă într-un fotoliu privindu-ne cu ochii întrebători.

— Da. Şi m-am grăbit să vin fiindcă ştiam că aţi trecut pe la birou şi nu pot scăpa. Spuneţi ce aveţi de spus, dar vă rog sa nu vă jucaţi cu mine ca pisica cu şoarecele.

— Liniştеşte-te, căpitane. Ia un trabuc... Dacă eram convins de vinovăţia dumitale erai de mult după gratii, dar văd că stai în fotoliu şi fumezi, asta nu-ţi spune nimic? Fii sincer cu mine şi totul o să fie bine. Încearcă să mă minţi şi te strivesc ca pe un vierme. Sper că-ţi dai seama că dacă am ajuns la dumneata, ştiu destule.

— Ce vreţi să fac?

— Să-mi povesteşti cele întâmplate azi noapte la Abbey Grange, fără omisiuni şi fără înfloriturі.

— Fie. Am s-o fac. Dar trebuie să vă spun de la început că, pus din nou în faţa faptelor, aş face la fel. Tot ce-am făcut, am făcut din iubire pentru ea. Dumneavoastră îmi veţi spune ca bărbat dacă am procedat bine sau nu. Pentru a înţelege cele întâmplate, trebuie să mă întorc cu aproximativ un an în urmă, pe când eram secund pe Stânca Gibraltarului, iar Mary Fraser era pasageră pe acest vas. Din prima clipă când am văzut-o, m-am îndrăgostit nebuneşte de ea, iar ea mi-a arătat o sinceră şi caldă prietenie, dar numai atât. Aşa se face că la sfârşitul călătoriei ea era o femeie liberă, iar eu devenisem sclavul ei.

Când m-am întors din următoarea călătorie, am aflat de căsătoria ei cu un baronet bogat. M-am bucurat sincer pentru ea, căci la urma urmei ce-i putea oferi unei fete ca ea un pârlit de marinar ca mine? Atât de mult o iubeam pe Mary Fraser.

Am crezut că n-am s-o mai văd niciodată, am fost avansat la gradul de căpitan şi mi s-a încredinţat comanda unei nave. Cum aceasta se afla în construcţie, am primit o permisie de câteva luni pe care m-am dus s-o petrec cu familia la Sydenham. Într-o zi, pe când mă plimbam pe câmp am întâlnit-o pe Theresa, bătrâna cameristă, care mi-a spus ce prost o nimerise Mary. Am început să mă duc s-o văd, intrând noaptea prin glasvand după ce se culca soţul ei. Stăteam mult de vorbă cu ea fără nici o intenţie dezonorantă. Aseară, soţul ei ne-a surprins şi a început s-o bată cu bastonul peste faţă în prezenţa mea. Ce puteam să fac? Am luat vătraiul şi am sărit la el. Fiind mai tânăr şi mai puternic l-am ucis. Apoi împreună cu Theresa am înscenat jaful, aşa cum ştiţi. Spuneţi-mi acum ce să fac?

— Există două soluţii. Fie să scrii o anonimă în care s-o denunţi şi atunci ea va suporta consecinţele, în vreme ce dumneata vei scăpa...

— Cum îmi propuneţi aşa ceva? Sunteţi o javră, nu un om. Mai bine mă predau imediat!

— Ştiam că aşa o să spui, te-am pus doar la încercare. A doua soluţie ţi-o ofer acum. Adevărul nu-l ştim decât noi trei. Dacă în următoarele douăzeci şi patru de ore o să dispari, lipsind un an de zile, dosarul se clasează din lipsă de probe, iar noi uităm că te-am văzut. Poate ne mai întâlnim la nuntă. Watson, ai în faţă toate dovezile. Tu eşti Tribunalul. Este vinovat, sau nu, inculpatul?

— Inculpatul este nevinovat.

— Vox populi, vox dei. Sunteţi liber, domnule Croker!